

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צ.

עין משפט
נר מצוה

לֵב א ב מִי פִי מֵהֶלִי
תְּרוּמוֹת הֵלִי כ:
לֵב ג ד מִי פִי מֵהֶלִי
צִיָּאת מִקֹּדֶשׁ הֵלִי ז
וּפִי מֵהֶלְכוֹת קֶרֶן פֶּסַח
הֶלְבָּה ח:

יה אור השלם

1. וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר
בְּפֶרֶךְ בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדֵם
לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא
יֵאָכֵל בִּי קֹדֶשׁ הֵם:
שמות כט לג

תוספות ישנים

בא עליו ברכה דלכל מי
דלוק ואלו חיי צימי וטומאה
אין משלם מידי דחיי על
צימי טומאה. ופי' ואפי'
השתלשלו נעשין תרומה
ואם כן הוי דמי דללך
למי צימי טומאה שרי אז
תרומה מטאח מ' אפר
איתן לשלם דמי דחיי וימר
משלם אכלא וקשה דמי
בטומא מ' אל דמי צימי
דבמדי ר"ל חיי מן
החילוי וישא נחא שרי
לדמי לנכיל כל צימי טומא
מאס דבמדי אין
השתלשלו נעשין תרומה
מ' צימי דלוק קאמר צימי
מאס דבמדי עכ"ל וז' את
הוא שפסקי פסחא דמי
אפר אלו משלם אלו חיי
צימי טומאה לא וכן פסקי
ידו ואלו אפר הפסד
בדמי דלוק חיי הכסין ק'
למסקא: שילם חסון
הפסד פוטמס אומר משלם
ר' מאיר שבגוג תשלומי
תשלומי דמי' מאס ללך
למי משלם דמי' על דמיס
משלם לא חיי תשלומי
תשלומי שריה נעשין
תרומה אלו תריכא דמיס
בפרק כל שעה גבי לפי
דמי משלם ללך אחרני
למי מדה משלם אחרני
למחר גבי אכל דרגות
וכי ונ' דמירי ששילם כל
מן החילוי נעשין
ושעילין קל' להקס כמו
התרומה הטרורא ששילם
ות' נכודי אלו תשלומי
תשלומי דלוק חיי דקסן
תשלומי דמי' משלם דמי
עלוי וצואה אלו משלם דמי
ללך קסין עליה וצואה: ודא
הכל תדאורייתא ששילם
תשלומי אלו אלו קסן
ומקדש ברו אזה קדושי
קדושין. וואי' למחל
למחר כל ונ' ומה ואל
הכל תדאורייתא תשלומי
תשלומי אלו חיי תרומה
ואסורין לריס ואמר נכוד
אין תשלומי דמי' ואל
חילוי ושרען לריס. וי"ל אז
אל תאמר כבי הוא מצי
לשמי דרי' אין תשלומי
תשלומי לענין שלל ישראל
לכן אלו יחיו ר' חיי
העולם ויחי בידם תרומה
אז וכל וז' חסון ועל
מאחר תשלומי תדאורייתא
תשלומי אלו
וקדושי קדושין ונכוד אמי
דאין תשלומי תשלומי שלל
יהיה כלל חלק כסין ואפי'
אין קדושי קדושין אלו
משום כס' יש כס' כנאן
לעקר הקדושין שמקדשין
אין תמנו ומקדשין
קדושי וי' ללך דמי דהא
אמרין הפקר צימי חיי
הפקר וי"ל שפך צימי חיי
הפקר צימי חיי הפקר
איכא שוא פושע
הפקדון צימי ממוא אכל
הכל הכסין לא פשע כל
הפקדון ויחיו צימי חיי חיי:

לכהן גדול דהתם רבנן הוא דקנסוה ללא יפר חבל אלמנה לכהן גדול כי היכי דלא קנסוה בכתובתה דהא יש לה כתובה כדאמר לעיל (דף פה.) ה"ג לא קנסוה בהפרת נדריה:

ואובֿלֿת בנינו תרומה בתרומה דרבנן. ולא צעי לאוקומי אפי' בתרומה לאורייתא ומשום דקטן אוכל נצילות הוא דהא בעיא היא צפ' חרש (לקמן קיי: וקד. וס) אי בית דין מצווין להפרישו או לא ולא איפשיטא ועוד דאכלת בנינו משמע דאפי' כי גדלה אכלת מכת זה אע"פ שעדיין לא צעל:

שְׁלוֹמוֹיִן וְחוֹזֵר וּמִשְׁלָם
בְּמִזֵּד אֵין תְּשֻׁלוֹמוֹי
בְּהָ דאִכְל מִינִיה מִידי
אִתּוֹ וְקָא מִשְׁלָם מִידי
תּוֹ וְאָמַר רַבָּא וְאִמְרִי
יָא וְהִי קִתְּנִי * אִכְל
כָּל דְּהוּ אִכְל תְּרוּמָה
מִתְּהוּרִין שִׁילָם חוֹלִין
מִשּׁוּם ר' מֵאִיר בְּשׁוּגָא
בְּמִזֵּד אֵין תְּשֻׁלוֹמוֹי
בְּשׁוּגָא בִין בְּמִזֵּד
וּמִשְׁלָם חוֹלִין מִתְּהוּרִין
תְּשֻׁלוֹמוֹי מַעֲלִיא הוּי
שָׁה תַּפְסוּ לָהּ קִידוּשִׁי
מִיּוֹ תְּשֻׁלוֹמוֹי וְקִשְׁרִין
אֵין תְּשֻׁלוֹמוֹי תְּשֻׁלוֹמוֹי
לְמִיּהָדֵר שְׁלוֹמוֹי חוֹלִין
וְהֵינּוּ רַבְנָן אָמַר רַב
קִנְסוּ שׁוּגָא אִתּוֹ מִזֵּד
ב' דָּם שְׁנִמְמָא וּזְרָקוּ
יָא הוֹרָצָה וְהָא הָכָא
מִרְצָה דִּתְנִיא * עַל
שְׁנִמְמָא בִין בְּשׁוּגָא
בִין בְּצִבּוֹר וְאִמְרִי
אָמַר רַבִּי יוֹסִי בַר
אֲבָל בַּעֲלִים נִתְכַּפְּרוּ
וְתָם אֲשֶׁר כָּפַר בָּהֶם
בַּב וְאֵל תַּעֲשֶׂה שְׂאֵנִי
אָמַר

ד' אַתשלוּמין קאָי כדפירש צוקוטערס ווהיא דקאָמער ווהינן צה צמוד
אײַס נעשׂין תרומה טמאה מכל מקום תבא עליו ברכה דנפסד הוא
ברובה בהורה ב׳, וא״ת אי לפי דמיס משלס כשמשלס כאן חולין
ס׳ס׳ס כתרומה טהורה שאכל ויש לומר דמשלס חולין טמא׳ס כל כך
ממכל מקום קנסקין ליה כשמשלס צמוד א״עפ׳ ס׳ס׳ס דמי תרומה
ווא״ל אמת אינו מדקדק דמלאורייתא תשלומין תשלומין ועשית תרומה
מלי למימר דלין תשלומין תשלומין דקאמער היינו לגבי דא דדרי
ווס דהפקר צ״ד היה הפקר כדאמר לעיל (דף פט ט:) ואמר ר״י דהבא אין
יתא ארצויי מרצה דתנן ע״ מה חציין מרצה ב׳, תימנה דהקומן
צינא ורצ שילא חד אמר טומאה צין צשוגג צין צמוד זריקתו צשוגג
אזרי מלאורייתא וחדא מרבינן ואומר ר״י דהתם לא מלי לשנויי דהן
וורצה דשממע כיון דקמני סתמא דפסק הלכה אחא לאשמועינן דצין
דקמני דלין מרצה צין צשוגג צין צמוד אטומאה או אזריקה למר
ווא״ל צין צשוגג צין צמוד ונראה לר״י דבאה סברא פליגי דמר סבר
יו מלוה צשעה שטמא ומר סבר בזריקה שײן למיקנס טפי שמקריב
ילא מילתא טפי:

ה. במה שהלצן מרצה על הכשר דמשי ליה כי טוהר למיקצעי' בפיוגול להמיר בשר באכילה לא מהי ריזוי תץ כדמוכה המס: **ב"ר** ביחיד מר הותרה בצבור לא בעי תץ לרזוי כדמוכה כפינל גולין (סג): כולו

אלל תרומה. בשוגג: משלס חולין טהורים. דלחתיב (ויקרא כב) ונתן לכהן את הקדש דבר הראוי להיות קדש בפרק כל שעה (פסחים לב.). בשוגג פלומיו פלומין. אס בשוגג שילס טמאים כסבור טהורים הס: כמודד אין פלומיו פלומין. דקסינן ליה: פנא עליו כרבה כו'.

אמאי קנסת ליה מאי מויד יש כן
אע"פ שידע שהן טמאים נחמין הוא
לתשלומין הגוים: דאכל מיניה וכו'.
והע"ג דתשלומין נעשים תרומה ולא
חזו ליה בימי טומאה הא מיהא
נתשלומין מעליא אריוון: תרומה
טמאה לא חזיא לאכליה. הכן טהור
קאי עלה בעשה צ"ה הערל (לעיל עג):
א וכהן טמא קאי עלה במיתה ד' דלא
חלק הכתוב לגבי טומאת הגוף בין
קדשים טהורים לקדשים טמאים:
כל דכו. ואפי' חולין טמאים:
(ה) והכא דמדאורייתא תשלומין מעליא
נייטו. דחולין טמאים נמי ראוין
לכיות קדש כדריש אילני ע"ל (דף
פסב): ואמור רבנן אין תשלומין
תשלומין כו'. מדר' מאיר קמותיב:
קנסו שוגג אטו מויד איכא בינייהו.
לרבי מאיר בשוגג תשלומין תשלומין
ולא בעי לשלומי (ו) מו טהורים
ואחו רבנן למימר בין בשוגג בין
במזיד בעי מיהדר תשלומין: רבנן
נעלים נעמכרו. ולא בעי לאחוי
קרנן אחרינא: שז ואל תעשה.
לאו עקירה היא כגון אכילת צמר
עשה היא ואמור רבנן שז ואל
תאכל לאו עקירה צידים הוא
אלא ממילא היא מיעקרה אבל
תרומה דקאמר לא עשה ולא כלום
ומפקת לה לחולין עקירה ממנה היא:
אמר

מה הציץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלל
בין במזיד בין באונס בין ברצון בין ביחיד
רבנן לא הורצה וקא הדר מעייל חולין לעזרה
חנינא מאי לא הורצה דקאמר להחזיר בשר באכלול
בו סוף סוף קמתעקרא אכילת בשר וכתבי¹ ואכלו
מלמד² שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים. *א"ל

סובין יכול לשלם תשלומין אין נעשין קדש אלא נראה לר"י דשוגג ו
אין תשלומיו תשלומין תבא עליו ברכה כו' אע"פ דכי משלם חולין
משלם יותר ממה שהספיק לכן: **הספרי** מיהסרא בו' **אב**
טמאין אמאי תשלומיו תשלומין והלא הן נעשין תרומה טמאה ואיני
דכנעשין תרומה טמאה יהיו שוים להסקה כתרומה טהורה שאלל
משום דמשלם מידי דלא קפין עליה וצנא: **אזיל** בהן ומקדש אשה ב
וקאמרי רבנן דאינן תשלומין והו' חולין ושריין לזרים ואמר ר"י דה
למרייהו ולעולם תרומה הו' וא"ת ומאי מדקדק מקידושין דלמא היינו
שייך לומר כן דמה פשע כהן שיש לנו להפקיר ממונו: **והא** **הבא** **דמרא**
רבה (מנחות כה:) וצ"כ דלולין (פסחים פ: ושם) פריך להו אהדדי ומשני
הוראה במזיד לא הוראה וחד אמר איפכא והכא משמע דחדא מתניתין
דקתני בין במזיד בין בשוגג היינו מדאורייתא אבל מדרבנן במזיד לא
בשוגג בין במזיד מר"ה אפילו מדרבנן והכא מוכח נמי שפיר דמרא
כדלית ליה ולמר כדלית ליה מדאורייתא ליכא לפלוני ומר"ה דמרא
דבטומאה איכא למיקנא טפי במזיד דהוי אמתלתא דפסולת ולא עבדי
דבר טמא לגבוה

ועל הבהר. למאן דאמר (פסחים עו.) יש דם אע"פ שאין בשר נפקא ולאפוקיה מידי מעילה כדמפרש צ"י כיצד גזלין (שם עט. וסע) א' בין בצבור. כמאן דאמר טומאה דחיה בצבור (אלא) (י) דלמאן

נַעֲשֶׂה מְרוֹמָה טַמְהָ כְּמֹה אֶשְׁכַּל, בְּמוֹדוֹ אֵין תְּשֻׁלוּמוֹ תְּשֻׁלוּמִין. וְלִקְנוֹן פְּרִין אִמְהָ (טוּס).
 וְשֵׁשֶׁל חוֹרִין טְהוֹרִין. מִשּׁוֹ קִנּוּ וְאִין נַעֲשִׂין מְרוֹמָה (טוּס). וְהוֹרִין כִּהּ בְּמוֹדוֹ אֵין תְּשֻׁלוּמוֹ
 לֵאמֹר מִי טַמְהָ, דְּלֹאִכֵּל מְרוֹמָה טַמְהָטֹמֶה בְּטוֹךְ מַתְמִיחַ וְאִפְּרִי שׁוֹן מַתְמִיחַ, קִרְבֶּשֶׁל מִלֵּיד. כִּי
 לְשֻׁלוֹ מִלֵּיד דֵּעַ אֵל דֵּעַ טַמְהָ מְרוֹמָה (טוּס). וְדֹאִמֵּר דֵּל וְדֵל שׁוֹן טַמְהָ (טוּס). מִשְׁכַּל כִּי
 וּלֵא לִפִּי דְמִישׁ, וְאֵעִיג דִּיךְ טַמְהָ גִירֵטֹה מַהִּיֹּא דֹלֶכְל, תְּשֻׁלוֹמִין מִן מַדְוֹרִיִּיטֹה וְרִכְנִין נִמִּי
 הוֹרִיבֹה. קִרְבֵּן גִּבְעִילִין מַהִּירֵין (טוּס פִּסְחִים טוּס). דֵּלִיךְ מִרְלֵה וְיִמְוֶה שׁוֹן גִּבְעִילִין (גִּיטִין ו)
 לֵאמֹר מִן רִכְנִין לִמְעַן לֵאמֹר לֵאמֹר אֵין אִיזִי מוֹלִין לְנִשְׁוֹה (טוּס פִּסְחִים טוּס). עִיף הִמֵּן דִּלְהֵן וְכִשְׁרִי בִּימֹתֹה, וְחֹבֵב
 וְאֵחָא אִשְׁרֵי אֵין קִדְשֵׁי, שִׁירֵי לִבְעִילֵין (בִּימֹת טוּס). עֵד הָעוֹל עַל הַבְּשֵׁר וְעַל הַחֹלֶב.
 וְהִבְשֵׁר אִשְׁרֵי עֵד בִּלְתִּי טַמְהָ אֵלֵךְ, אֵלֵךְ לִי יִשְׁעֵשׁ אִיזִירֵיךְ דִּלְמַר כִּבְעֵל זִינוֹן (טוּס פִּסְחִים טוּס). אֵל
 וְיִרְקֵה מִן אֵלֵךְ מִרְלֵה עֵלִי לִתְמֵד לִי לִרְקֵה (טוּס פִּסְחִים טוּס). כִּי בִּשְׁוֹגִין כִּי בְּמוֹדוֹ, וְהֵאֵל דֵּי
 כִּי בִּשְׁוֹגִין אֵין מְוִידֵל, וְהוּא אִמֵּר אִפְּסֵכֹה (טוּס פִּסְחִים טוּס). כִּי בִּרְאוּסִין בִּי בִּרְזוּן, וְעַד וְיִנֵּן אִמֵּר
 אִזְוֶה טַמְהָטֹמֶה עַל כִּרְחֹ, אֶכֶל מוֹד וְיִנֵּן מוֹד מִלְּטֵה אִיךְ, אֵלֵךְ אִיזִירֵי דְמִי אִזְוֶה מִן רִזִּין (מַתְנִת)
 (טוּס). כְּכֹה כְּפֹרֵה גִבִּי אִינֵלֵה לְמִימְרֹה דֹלֶךְ גִּבְעִילֵה תְּלִיֵה כְּפֹרֵה (טוּס). שֶׁ רֵא וְאֵל תְּשֻׁעָה
 דְּכֵר מִן הַמּוֹדֵה דְּמִמְלֹכֹה מִשְׁעָק אֵין אִיזִירֵי

מסורת הש"ס

(א) גיטין נד, ב) פסחים טז: א) שם פ: יומא ו. מנחות כה: וזבחים מה. גיטין נד, ד) פסחים נט: לעיל מ. (יומא סח: תמן) (ה) ביבולא ו. משני בר חמא כי קמי האיך מרבה אדיומא ואי צעית אימא כו' ע"ש וראיתי במהרש"ל ביבולא ו. חוס' נד"ה שנטמא בין בשוגג כו' ודע דבמז' פרק האלה רבה כתבו אהרן ברימא דהאיך כו'.

גליון הש"ס

גמ' א"ל שב ואל תעשה
שאני. עי' סוטה ח ע"א
מוס' דיה' אס' היה:
רש"י ד"ה תרומה ממאה
בו' דלא חלק הכתוב בו'.
עי' חולין קיג ע"ב פ"ט
ועי' רש"י צמורות יב ע"ב
דיה' חלה ממאה ויש ליישב
קצת ממ"ג דברי הר"ש
פי"א מ"ג דפרה דמתני'
דהסם פליג דהאידי חולין
דהי"ל וז"ע:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כל דהו וכו'
טמאים הס"ד ואח"כ מ"ה
והא הבא : (ב) ד"ה קנסו
וכו' לשלומי חולין
טהורים :

הגהות מהר"ב רנשבורג

[illegible]

מוסף רש"י

אכל תרומה. בשוגג
ואפילו טמאה, משלם
חולין תהיה. ויורקן
פרך אמאי משלם טמא.
האכל תרומה שוגג איז
משלם משום אלה תרומה
ואינו משלם אלה תרומה אלא
חולין מתוקנין ועל ידי
השלישין לא נעשין קדושה
שנאמר (ויקרא כב) ונתן
לכהן את הקדש, על
ידי תמימתו נקדש, קדוש,
אלמא דבר הרחוק לחול
עליו אם תרומה ענין
ולא עומד, אבל האוכלה
מוד משלם מטה (יט'¹)
(ד). בשוגג. אם בשוגג
שילם משום היה ידוע
שזו טמאה, תשלומין

תשלומין. ופטור בלאו ה
כן אשה מקודשת, וחודר
תרומה טומאה דלא מני למי
היא, מיהר חולין ממשל
תרומה שוגג לפי מדה משל
רבנן שמתכין להפסיד כסן
דמאורייתא מרזי נמי אמור
על מה דהוה מריצה. דכ
אין מותר דחיצה ולא מפשה
הבשר, אבל נטמא בשר קוד
בין שבוג בין בחזר אבל זו
אין קרבתא מקבלין טומאה.
הכי דתהי כפרה שלמה (ג)